

7. Розвиток туристичної галузі України: особливості та проблеми [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_13.htm

REFERENCES

1. Ukraine in world integration processes [Electronic source]. – Access mode: www.biglib.com/book/4_Mijnarodna_ekonomika/481_88_Ykraina_y_svitovih_integraciinih_procesah
2. Science Blog. National University “Ostroh Academy” / Domaschuk, N. (2014), “Ukraine in the integration processes: current state and development prospects”, available at: <http://naub.oa.edu.ua/2014/ukrajina-v-intehratsijnyh-protseah-suchasnyj-stan-ta-perspektyvy-rozvytku-2/> (access December, 13).
3. Tourism in Ukraine: problems and development prospects [Electronic source]. – Access mode: http://tourlib.net/statti_ukr/tourism_ukr.htm
4. International tourism as a form of integration processes in Ukraine [Electronic source]. – Access mode: http://tourlib.net/statti_ukr/mukovsky.htm
5. The development strategy of the tourism industry in Ukraine: regional aspects [Electronic source]. – Access mode: http://tourlib.net/statti_ukr/savicka.htm
6. Ukraine’s international economic activity [Electronic source]. – Access mode: www.lib.nau.edu.ua/BooksForNAU/2009/novykova.pdf
7. The development of tourism industry in Ukraine: peculiarities and problems [Electronic source]. – Access mode: http://tourlib.net/books_ukr/kyfjak_13.htm

УДК 338.483.11:351.82(477)

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ УКРАЇНИ

Бабміндра Д.І., д.е.н., професор, Овчаренко А.В., асистент,
Маліновська Є.І., Чупилка Д.О.

*Запорізький національний університет
Україна, 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66*

eltasmai@gmail.com, chupilko.96@mail.ru

У сучасних умовах, коли проблеми взаємодії людини і природи набувають значення загальнонаціональних пріоритетів, сформувався й отримала своє конституційне закріплення відносно нова функція держави — екологічна, спрямована на гармонізацію відносин суспільства та природи, забезпечення оптимального поєднання економічних і екологічних інтересів. Сфера використання природних ресурсів: землі, вод, лісів, надр землі й атмосферного повітря – потребує особливо ретельної організації, оскільки від цього залежить стан економіки держави, здоров'я та добробут українського народу. Саме тому управління природокористуванням відіграє одну із провідних ролей в еколого-економічних відносинах. Досліджується важливість реформування державного регулювання природоохоронної діяльності. Розглянуто основні питання галузей охорони довкілля, механізми реалізації та інтеграції екологічної політики України з країнами Європейського союзу. Здійснено аналіз сучасного екологічного стану земельних, водних та інших природних ресурсів. Аналізуються варіанти вирішення завдання повноцінної реалізації державної політики сталого інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства за допомогою залучення ресурсів держави, регіонів та приватного бізнесу. Сформульовано пропозиції та комплекс заходів по забезпеченню охорони довкілля та екологічної безпеки в Україні. Сформульована необхідність впровадження нового підходу державному регулюванню в питаннях використання природних ресурсів, нових принципів державного регулювання. Зосереджена увага на важливості законодавчо закріпити, що функцією платежів за використання природних ресурсів має стати створення економічних передумов для розширеного відтворення природно-ресурсного потенціалу. Досліджена недосконалість економічного механізму природокористування і реалізація природоохоронних заходів, недостатня ефективність наявної системи управління охороною та використанням природних ресурсів зумовлена недоліками нормативно-правової бази й організаційною структурою управління ресурсним потенціалом країни. Встановлено стратегії щодо вирішення нагальних проблем.

Ключові слова: державне регулювання, природні ресурси, екологічна політика, стратегія сталого розвитку, охорона довкілля, водне господарство, природоохоронні заходи.

ГОСУДАРСТВЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ ПРИРОДНЫМИ РЕСУРСАМИ УКРАИНЫ

Бабминдра Д.И., д.э.н., профессор, Овчаренко А.В., ассистент,
Малиновская Е. И., Чупилка Д.А.

*Запорожский национальный университет
Украина, 69600, Запорожье, ул. Жуковского, 66*

В современных условиях, когда проблемы взаимодействия человека и природы приобретают значение общенациональных приоритетов, сформировалась и получила свое конституционное закрепление относительно новая функция государства - экологическая, направленная на гармонизацию отношений общества и природы, обеспечения оптимального сочетания экономических и экологических интересов. Сфера использования природных ресурсов: земли, вод, лесов, недр земли и атмосферного воздуха – требует особенно тщательной организации, поскольку от этого зависит состояние экономики государства, здоровье и благополучие украинского народа. Именно поэтому управление природопользованием играет одну из ведущих ролей в эколого-экономических отношениях. Исследуется важность реформирования государственного регулирования природоохранной деятельности. Рассмотрены основные вопросы отраслей охраны окружающей среды, механизмы реализации и интеграции экологической политики Украины со странами Европейского союза. Осуществлен анализ современного экологического состояния земельных, водных и других природных ресурсов. Анализируются варианты решения задачи полноценной реализации государственной политики устойчивого инновационно-инвестиционного развития водного хозяйства посредством привлечения ресурсов государства, регионов и частного бизнеса. Сформулированы предложения и комплекс мероприятий по обеспечению охраны окружающей среды и экологической безопасности в Украине. Сформулирована необходимость внедрения нового подхода в государственном регулировании в вопросах использования природных ресурсов, новых принципов государственного регулирования. Сосредоточено внимание на важности законодательно закрепить, что функцией платежей за использование природных ресурсов должно стать создание экономических предпосылок для расширенного воспроизводства природно-ресурсного потенциала. Исследована несовершенство экономического механизма природопользования и реализация природоохранных мероприятий, недостаточная эффективность существующей системы управления охраной и использованием природных ресурсов обусловлена недостатками нормативно-правовой базы и организационной структурой управления ресурсным потенциалом страны. Установлены стратегии по решению насущных проблем.

Ключевые слова: государственное регулирование, природные ресурсы, экологическая политика, стратегия устойчивого развития, охрана окружающей среды, водное хозяйство, природоохранные мероприятия.

STATE DEPARTMENT OF NATURAL RESOURCES OF UKRAINE

Babmindra D.I., Ph.D., in Economics, professor, Ovcharenko A.V. assistant,
Malinovskaya E.I., Chupilka D.A.

*Zaporizhzhya National University
Ukraine, 69600, Zaporizhzhya, Zhukovsky str., 66*

In modern conditions, when the problems of the interaction of man and nature become important national priorities, formed and takes its constitutional recognition is a relatively new function of the state - environmental, aimed at harmonization of relations between society and nature, providing an optimum combination of economic and environmental interests. The scope of use of natural resources: land, water, forests, land, subsoil and air - requires particularly careful organization, as it affects the state of the state of the economy, the health and welfare of the Ukrainian people. That is why environmental management is playing a leading role in the ecological and economic relations. Explores the importance of the reform of state regulation of environmental activities. The main issues of environmental protection industry, mechanisms for implementation and integration of environmental policy in Ukraine with the European Union. The analysis of the current ecological state of land, water and other natural resources. Analyzes the options for solving the problem the full realization of the state policy of sustainable innovation and investment development of the water sector by attracting resources of the state, the regions and the private sector. The proposals and a set of measures to ensure environmental protection and ecological safety in Ukraine. It formulated the need to introduce a new approach in matters of state regulation of natural resources, new government regulation principles. Focused importance to legislate that the function of payments for use of natural resources should be the creation of economic conditions for the expanded reproduction of natural-resource potential. Studied imperfect economic mechanism of nature and the implementation of environmental protection measures, the lack of effectiveness of existing protection and natural resources management due to shortcomings of the legal framework and organizational resource potential of the country's governance structure. Established a strategy to address the pressing problems.

Key words: government regulation, natural resources, environmental policy, sustainable development strategy, environmental protection, water management, environmental protection measures.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Розглядаючи державне управління природними ресурсами, виникає нагальна проблема її впровадження у стратегії соціально-економічного розвитку територій. У світовій практиці цей напрям пов'язаний із концепцією управління природними ресурсами за участю місцевих громад (УПРМГ). Відповідно, децентралізація управління природними ресурсами повинна зорієнтуватися на вирішенні питань, найважливіше з яких: посилення ключових компетенцій регіонів у розвитку високоефективного виробництва на місцевій природно-ресурсній базі.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Важливість та актуальність означених завдань в процесі державного регулювання ефективності використання природних ресурсів підтверджено та закріплено у законодавчій базі, низці державних програм та проектів, як-от: Законі України "Про охорону навколишнього природного середовища". Правовий режим окремих видів природних ресурсів (землі, вод, лісів, надр, атмосферного повітря, тваринного світу) встановлюється виключно кодексами та законами, до яких слід віднести Водний кодекс від 06.06.1995 р., Земельний кодекс від 25.10.2001 р., Лісовий кодекс від 21.01.1999 р., Кодекс України про надра від 27.07.1994 р., Закон України «Про тваринний світ» від 13.12.2001 р., Закон України "Про рослинний світ" від 09.04.1999 р., Закон України "Про охорону атмосферного повітря" від 16.10.1992 р. тощо.

Останнім часом вітчизняними та зарубіжними вченими активно обговорюється питання ефективного державного регулювання використання природних ресурсів на основі європейського досвіду. Значний внесок у вивчення цих питань зробили І.К. Бистряков, О.О. Веклич, Т.П. Галушкіна, Б.М. Данилишин, О.С. Заржицький, Р.П. Івануха, І.М. Синякевич, Р. Крамер, М.А. Хвесик, А.В. Яцик. Незважаючи на значну кількість наукових праць присвячених державному регулюванню ефективності використання природних ресурсів, не достатньо розробленими залишаються питання необхідних обсягів інвестицій для оновлення технологій для реалізації природоохоронних заходів, не визначено механізм оцінки впливу природокористування на еколого-економічний стан окремих регіонів. Водночас, слід визнати, що досвід європейських країн з питання оцінки та пріоритетних напрямів державного регулювання екологічної безпеки на рівні регіону досліджено недостатньо.

Крім того, слід визнати, що в нашій країні досі не визначено єдиного підходу до методики оцінювання природного базису суспільства (об'єктів природокористування) як елементів природного середовища (екологія) і природного ресурсу (економіка) в їхньому взаємозв'язку з огляду на багатофункціональність природних ресурсів. Попри вказане наявність різновекторних відомчих є вагомим чинником гальмування процесу раціонального використання, відтворення та збереження природних ресурсів.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ

Новий підхід в державному регулюванні в питаннях використання природних ресурсів, розглянуто необхідність впровадження нової економічної моделі та нових принципів державного регулювання. Ефективність природокористування зумовлена об'єктивною логікою розвитку ринкових відносин.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Упродовж останніх років вітчизняні та закордонні експерти характеризують екологічну ситуацію в Україні як кризову та вбачають причини такого становища у нехтуванні упродовж тривалого часу і державою, і суб'єктами господарювання об'єктивних законів розвитку відтворення природного ресурсного комплексу [1].

На сьогодні сформованість кризової екологічної ситуації в Україні пояснюють структурними деформаціями національного господарства, за яких перевагу надавали розвитку сировинно-видобувних, найбільш небезпечних, галузей промисловості. Названі чинники, а також недостатність протягом останніх десятиріч необхідних обсягів інвестицій для оновлення технологій та реалізації природоохоронних заходів зумовили незадовільний стан довкілля [2].

З іншого боку, на думку експертів, подальший розвиток національного господарства позначений потребою збільшення обсягів використання води на фоні вичерпаності водних ресурсів на більшій частині території нашої країни. Відтак, для промислових виробництв, які використовують водні ресурси, набувають актуальності питання розвитку за рахунок більш ефективного та економного витрачання води, впровадження безводних технологій, розвитку поворотного і повторного водопостачання [3, с. 69]. Стимулом до перерахованих кроків виступають й економічні, й екологічні передумови.

Виняткове значення в процесі державного регулювання раціонального використання природних ресурсів мало прийняття важливих нормативних актів, які щоправда з'явилися на світ із розривом у майже п'ятнадцять років. Йдеться про такі документи, як:

1. Постанова Верховної Ради України "Про Основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки" (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, N 38-39, ст.248) [4].
2. Закон України від 24.05.2012 № 4836-VI "Про затвердження Загальнодержавної цільової програми розвитку водного господарства та екологічного оздоровлення басейну річки Дніпро на період до 2021 року".
3. Закон України від 21.04.2011 року № 3268-VI "Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року" [5].
4. Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року"[6].

Це лише частина документів, які покликані зменшити кризове навантаження на природні ресурси та дають можливість говорити про відтворювальний підхід, який доцільно використовувати для оцінки природних ресурсів України.

Серед проблем, що потребують негайного вирішення: погіршення якості питної води внаслідок незадовільного екологічного стану джерел питного водопостачання, стала тенденцією до значного забруднення водних об'єктів через неупорядковане відведення стічних вод від населених пунктів, господарських об'єктів і сільськогосподарських угідь. У наведених документах вказано на необхідність розв'язання проблеми забезпечення потреб населення і галузей національної економіки у водних ресурсах. Визнано вимогу значного підвищення ефективності державного управління водними ресурсами, їхнього використання й охорони від кількісного та якісного виснаження. Наголошено на завданні повноцінної реалізації державної політики сталого інноваційно-інвестиційного розвитку водного господарства із залученням ресурсів держави, регіонів та приватного бізнесу.

Основними причинами низької віддачі земельного потенціалу в Україні є безгосподарне ставлення до землі, тривала відсутність реального власника, помилкова стратегія максимального залучення земель до обробітку, недосконалі техніка і технологія обробітку землі та виробництва сільськогосподарської продукції, невиважена цінова політика, недотримання науково обґрунтованих систем ведення землеробства і, зокрема, повсюдне недотримання сівозмін, внесення недостатньої кількості органічних добрив, низький науково-технічний рівень проектування, будівництва та експлуатації меліоративних систем, недосконала система використання і внесення мінеральних добрив та невиконання природоохоронних, комплексно-меліоративних, протиерозійних та інших заходів. Якісний стан земельного фонду постійно погіршується.

Значною проблемою, вирішення якої займає важливе місце в подолання критичної екологічної ситуації, є поводження з відходами: їх утворенням, накопиченням, зберіганням і переробленням, що характеризується подальшим розвитком загроз для навколишнього природного середовища, здоров'я населення, для місцевої економіки і умов життя загалом. В Україні прогресує утворення та вивезення на полігони твердих побутових відходів (ТПВ). За даними Головного управління статистики України, у 2014 році утворилось 11 млн.т. З відходами, крім того, втрачається значний ресурсний потенціал, а відтак актуалізуються питання їх рециклінгу. Сміттєзвалища займають значні території родючих земель, які, до

тогож, знаходяться навколо населених пунктів. Проблема відходів в Україні вирізняється особливою масштабністю і значимістю як внаслідок домінування в національному господарстві ресурсоємних багатовідхідних технологій, так і через відсутність ефективних рішень щодо подолання проблемного питання.

Окремо необхідно вказати на недосконалість економічного механізму природокористування і реалізації природоохоронних заходів, недостатню ефективність наявної системи управління охороною та використанням природних ресурсів, зумовлену недоліками нормативно-правової бази й організаційної структури управління.

Ці та інші чинники, зокрема низький рівень екологічної свідомості суспільства, призвели до значної деградації довкілля України, надмірного забруднення поверхневих і підземних вод, атмосферного повітря і земель, нагромадження у дуже великих кількостях шкідливих, у тому числі високотоксичних, відходів виробництва. Такі процеси тривали десятиріччями і призвели до різкого погіршення стану здоров'я людей, зменшення народжуваності та збільшення смертності, а це загрожує вимиранням і біологічно-генетичною деградацією народу України [4].

Здійснюючи огляд сучасних вимог регіональної екологічної політики, що реалізується, зокрема, у країнах ЄС можна виділити таке:

- розроблення і реалізація регіональних стратегій із залученням цільових індикаторів збереження екосистем з метою подолання сучасних тенденцій щодо їхньої деградації;
- забезпечення сталого збалансованого землекористування з використанням екологічно раціонального територіального планування та управління земельними ресурсами;
- створення комплексної регіональної інфраструктури охорони, оздоровлення і відтворення навколишнього природного середовища та його екосистем (водокористування, землекористування, санітарно-гігієнічна структура, системи поводження з відходами тощо);
- розвиток чистого виробництва, стимулювання екологічного підприємництва, доступність екологічної інформації;
- розроблення регіональних стратегій, покликаних стимулювати зміну нераціональних регіональних структур споживання, з урахуванням місцевих культурних традицій [7].

Діяльність законодавчих і виконавчих органів влади повинна бути сконцентрована на вирішенні наступних проблем:

- ефективне використання природно-ресурсного потенціалу країни;
- перехід до сталого розвитку України з врахуванням екологічних і природно-рекреаційних умов конкретних територій;
- підтримка мінімально необхідного рівня екологічної безпеки на різних рівнях;
- активна участь різних верств населення і соціальних груп у реалізації державної екологічної політики, в тому числі на регіональному рівні.

Динаміка економічного розвитку як елемент сталого розвитку тривалий час характеризується серйозними проблемами. За офіційними статистичними даними, валовий внутрішній продукт в Україні на початок 2013 р. становив 76,4% від рівня 1990 р. На сучасному етапі можна виокремити низку факторів, які зумовлюють виникнення внутрішніх та зовнішніх загроз державного рівня. Зокрема, це загострення проблем у паливно-енергетичному комплексі; руйнування матеріальної бази промислового потенціалу, сільського господарства, транспорту, зв'язку, будівництва; втрата передових позицій з різних напрямів фундаментальної та прикладної науки; погіршення екологічної ситуації; зубожіння широких верств населення; погіршення демографічної ситуації. Якщо в рейтингу за компонентами якості життя сталого розвитку у 2005 р. Україна посіла 47-ме місце, то у 2012 р. – 73-тє, що свідчить про зниження певної групи соціально-економічних показників. Вирішенню нагальних проблем сприяла б розробка і прийняття на законодавчому рівні державної Стратегії сталого розвитку із чітким визначенням шляхів усіх сфер розвитку держави.

Україна має і ресурсний потенціал, і унікальні природні умови, які важливо зберегти для нащадків [8, с. 8-9].

Згідно зі Стратегією Державної екологічної політики України на період до 2020 року однією зі стратегічних цілей розвитку країни є формування економічного та фінансового механізмів забезпечення сталого розвитку [6].

Однак внаслідок обмеженості бюджетних коштів важливим є пошук нових джерел фінансування природоохоронних заходів, спрямованих на ліквідацію забруднення, забезпечення екологічної безпеки, заходів, пов'язаних з відтворенням та підтриманням природних ресурсів у належному стані. Як зазначено в Стратегії, необхідно забезпечити сприятливий податковий, кредитний та інвестиційний клімат для залучення коштів міжнародних донорів та приватного капіталу в природоохоронну діяльність, створення суб'єктами господарювання систем екологічного управління, впровадження більш чистого виробництва, технологій ресурсо- та енергозбереження [6].

Попри зазначене, як наголошує професор І. Синякевич, сучасна ринкова економічна система, що базується на неокласичній економічній теорії і в якій не враховано обмеженість ресурсів довкілля, асиміляційну спроможність земної біосфери та глобальні екологічні загрози, не здатна вирішувати проблему оптимального розвитку світової економіки в умовах багатоаспектних екологічних обмежень [9].

Окремо, на наш погляд, потрібне врахування затрат на попередження шкоди та на відтворення природних ресурсів. Зрозуміло, що необхідність запровадження того чи іншого платежу має бути обґрунтованою. При цьому слід спиратися на результати ретельного еколого-економічного оцінювання використання природних ресурсів та ефективності здійснення природоохоронної діяльності. Реалізація такого підходу дасть можливість у майбутньому попередити помилки екстенсивного принципу використання природних ресурсів.

ВИСНОВКИ

Кризова екологічна ситуація в Україні пояснюється структурними деформаціями національного господарства, також причина в низькому рівні екологічної свідомості суспільства. Такі процеси тривали десятиріччями і призвели до різкого погіршення стану здоров'я людей, зменшення народжуваності та збільшення смертності, а це загрожує вимиранням і біологічно-генетичною деградацією народу України. Глобальні та європейські принципи екологічної політики ґрунтуються на екосистемному підході і потребують змін на регіональному рівні. На сучасному етапі необхідно впровадження нового підходу державному регулюванню в питаннях використання природних ресурсів, нових принципів державного регулювання. Важливо законодавчо закріпити, що функцією платежів за використання природних ресурсів має стати створення економічних передумов для розширеного відтворення природно-ресурсного потенціалу. Недосконалість економічного механізму природокористування і реалізація природоохоронних заходів, недостатня ефективність наявної системи управління охороною та використанням природних ресурсів зумовлена недоліками нормативно-правової бази й організаційною структурою управління ресурсним потенціалом країни. Вирішенню нагальних проблем сприяла б розробка і прийняття на законодавчому рівні державної Стратегії сталого розвитку із чітким визначенням шляхів усіх сфер розвитку держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дідик В. Г. Правове регулювання відносин в сфері довкілля в Європейському союзі та в Україні: порівняльно-правове дослідження / За заг. ред. Дідика В. Г. — К. : 2007. — 579 с.
2. Френсіс М. О'Доннелл. Що криється за нестачею води: недосконалість влади, бідність та глобальна криза водних ресурсів / О'Доннелл, Френсіс М. // Вода і водоочисні технології — 2007. — №3. — С.6—9.
3. Яцик А.В. Водогосподарська екологія / А.В. Яцик. — К. : 2004. — Т. 3, кн. 5. — 496 с.

4. “Про основні напрями державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки” Постанова Верховної Ради України від 5 березня 1998 року № 188/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. — 1998. — 38—39.
5. Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку мінерально-сировинної бази України на період до 2030 року», затверджений 21.04.2011 року № 3268-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3268-17>
6. Закон України "Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року"[Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>
7. Заключний звіт з науково-дослідної роботи «Проведення аналізу стану реалізації регіональної екологічної політики» [Електронний ресурс]. — Режим доступу :<http://www.menr.gov.ua/docs/activity-ecopolit/NDR%20regionalna%20politika%202013.doc>
8. Хвесик М. Сталий розвиток України : проблеми та перспективи / М. Хвесик // Економіст. — 2011. — № 4. — С. 8—9.
9. Синякевич І. Основні постулати екологічної економіки як теоретична основа екологічної політики / І. Синякевич // Економіка України. — 2006. — № 7. — С. 49—54.

REFERENCES

1. Didik V.G., (2007), “Legal regulation of relations in the field of the environment in the European Union and Ukraine: a comparative legal study” [переклад].
2. Francis M. O’Donnell.,(2007) “What lies behind Scarcity: imperfect power, poverty and the global water crisis”
3. Yatsyk A.V., (2004), “Water Management Environment”
4. Resolution Verkhovna Rada of Ukraine: “The main directions of state policy of Ukraine in the field of environment, natural resources and environmental security” as of 08.11.2016
5. Verkhovna Rada of Ukraine / Law of Ukraine “On Approval national program of mineral resources of Ukraine till 2030” as of 08.11.2016 available at: <http://zakon4.rada.gov.ua / laws / show / 3268-17>
6. Verkhovna Rada of Ukraine / Law of Ukraine "On basic principles (strategy) of the State Environmental Policy of Ukraine till 2020" available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>
7. The final report of the research work "Analysis of the status of implementation of regional environmental policies" available at: <http://www.menr.gov.ua/docs/activity-ecopolit/NDR%20regionalna%20politika%202013.doc>
8. Hvesyk, M. (2011), "Sustainability Ukraine: problems and prospects".
9. Synyakevych, I. (2006), "The basic tenets of ecological economics as a theoretical basis for environmental policy".

УДК 338.43:005.336(447.64)

ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРОБІЗНЕСУ УКРАЇНИ

Кушнір С.О., к.е.н., доцент, Одинець О.С.

*Запорізький національний університет
Україна, 69000, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66*

einzbern.alexander@gmail.com

У статті обґрунтовується необхідність, передумови та варіанти розвитку агропромислового сектора України. Потенційні моделі реформування розглянуто на основі досвіду інших країн, зокрема Швейцарії, Молдови і Словенії, та на базі існуючих українських проектів. Наведено приклад актуальних пропозицій для аграріїв з боку банку АТ «Укрксімбанк» і страхових компаній, шляхи залучення та використання агробізнесом кредитних коштів та інвестицій. Проведено порівняння видів, обсягів і ефективності державної підтримки інших країн та можливості їх застосування в Україні. На основі досвіду країн Європи та СНД оцінено проблеми, варіанти та